

Poštnina plačana v gotovini.

— Trst, 25. avgusta, Predborza: Beograd 47—47.50, Pariz 126—126.50, London 129—129.25, Newyork 26.50—26.60, Praga 78.50—79, Curih 513—516, Dumat 0.0320—0.0375.

Pismo iz Prage.

Ministrski predsednik Švehla pripravlja pot za plodonosno končno zasedanje zbornice.

23. avgusta.

S tem tednom so se končale politične počitnice, ako se sploh da o njih govoriti, kajti naši politični voditelji so bili to pot tudi za časa svojega bivanja v Karlovih varih ali v Jahimovu med seboj v stikih in so imeli posvetovanja. Ministrski predsednik Švehla se je vrnil v Prago že 21. t. m. in pričel pogovore z vočestvenimi činitelji koalicijskih strank. Najprvo se je pogajal za sklicanje koalicijske »petke«, ki se ima sniti sredi prihodnjega tedna. Narodne demokrate, republikance in li-dovce bodo v njej zastopali dosedanja delegatje, socialne demokrate pa začasno, kakor v poslednjih mesecih, minister za socialno skrbstvo dr. Hinter; ali ostane zastopnik čsl. socialistov, bivši minister Stříbrný, še ni določeno. Pri teh razgovorih se hoče min. pred-sednik seznaniti s stališči posameznih strank k predlogom in političnim vprašanjem, katerih rešitev pride najprvo na vrsto.

Za zasedanje zbornice je pripravil min. predsednik Švehla obsežen program, ostaja pa mu še težka naloga, zagotoviti njegovo izvršitev, kar glede na klic po volitvah ne bo lahko. Parla-ment se sestane v prvi polovici sep-tembra, po nekaterih vesteh dne 10. Soc. demokrate vstrajajo pri predčas-nem razpustu parlamenta in zahtevajo, da bi bile volitve v oktobru, republi-

kanci pa si jih želijo v novembru. Pred vsem gre za to, da se odstranijo težko-če glede interelacije čsl. socialistov v stvari pastirskega lista in pa, da se uredi pot k skupnemu delu strank ve-čine tudi v ostalih točkah delovnega programa, katerega gladki potek bo samo na ta način zasiguran.

Šele potem, ko se premagajo te težkoče, bo mogoče govoriti o vprašanju termina za eventualne nove vo-litve. Soc. demokrate navajajo za ok-toberski termin kot vzrok, da ako bi se volitve vršile pozneje, bi nastale razne tehnične težave, tako na primer je na Slovaškem v oktobru veliko de-ževje in celo, že snežni zameti, zlasti na višje ležečih krajih, kar bi otežo-čalo volilno agitacijo. Republikanci pa zase naglašajo, da je v oktobru zemlje-dsko prebivalstvo še precej zaposle-no s poljskim delom.

Sodi se, da se je celotna politična situacija zljajšala in da tvori ugodnejši temelj za nadaljna pogajanja minist. predsednika, kajti ljudska stranka je zavzela v svojem tisku mirno stališče napram napadajočemu pastirskemu li-stu čsl. škofov, kar nas opravičuje, da upamo na možnost sporazuma med ko-alicijskimi strankami in da bo mogoče dati na to novo provokacijo hierarhi-je pravi odgovor. J. K. S.

Prosveta

Angleška revija o Slovencih

Posebno število o naši kraljevini v angleškem jeziku je izšlo pred kratkim uredništvo ugledne angleške revije »The Central European Review«, ki izhaja v Londonu, Newyorku, in na Dunaju. Števil-ka se bavi na 114 straneh s pokrajinskimi lepotami naše države, katerim posveča več kot polovico številke, v drugi polovici pa tolmači angleškemu svetu naše in-dustrijske, prometne, obrtne in literarne prilike. Slovenija je v tem zvezku po zaslugi Zveze za tujski promet izredno do-bro zastopana s krasnimi ilustracijami naših najlepših krajev na Gorenjskem in na Štajerskem (stran 12—29). — Slike so prav srečno izbrane in so izmed najlepših in najkvalitetnejših v celi publikaciji. Tudi na-ša industrija je v knjigi zastopana s po-srebljenimi slikami o Falski elektrini centrali (stran 81—101), ki ga krasijo četvero nazornih in lepili slik ter s slikami o tovarni za du-bič v Rušah (stran 112—113), ki je ravno-tako lepo ilustriran. Slovenskemu kmetij-stvu je posvečen posebni članek na strani 97, ki govori o naši kmetijski družbi. Kra-tek pregled naše gozdarske in lesne in-dustrije podaja na strani 102—103 Josip Lakotač, znani avtor knjige: »Industrija Slovenije«.

Veseli nas, da prinaša posebna števil-ka zgoraj omenjene revije tudi sliko našega, za tujski promet v Sloveniji in v celi državi prezaslužnega rojaka, načelnika v ministrstvu trgovine in industrije dr. Ci-rila Žižka; ne veselja pa nas nikakor, da je na preglednem zemljevidu železni-ških zvez Evrope z našo državo, ki ga je napravil ing. Ram. Avramovič, izpuščena Ljubljana, središče Slovenije ter eno glavnih železniških križišč in žarišč tujkega prometa v državi. Po tem zemljevidu se, ker je na njem južna železnica popolno-ma izpuščena, pride iz Prage ali Dunaja v Beograd v Trst in Zagreb samo preko Budimpešte (!!), v Ljubljano in Slovenijo pa sploh ne. To preziranje Slovenije, ki je po svoji organizaciji prispevala v precejš-nji meri k zanimivim in prikupnim vsebini knji-ge, moramo prav zelo obžalovati. A.

— Narodno gledališče v Ljubljani. Za časa V. ljubljanskega velesejma vršile se bodo v Narodnem gledališču, tako v drami, kakor tudi v operi gledališke predstave in sicer bode vpriporila drama dve premijeri, to je vaško šolo pisatelja Pecije Petrovi-ča: Vozel (Čvor) in pa angleško veseloigro Pecica mojega srca, delo pisatelja Mann-

sa. Obe ti dve deli s prvokrat izvajata na našem odru. Poleg teh dveh premijer igra drama tudi Golarjevo Vdovo Rošinko. V operi se pojota kot slavnostna predstava v soboto dne 29. t. m. Mascagnijeva Ca-valleria rusticana in Leoncavallovi Glu-mači. Poleg teh dveh del sledijo v nasled-njih dneh še Hoffmannove pripovedke, Ai-da. Bagdadski brivec in Netopir. Zasedbo in red predstav objavimo v prihodnjih dneh. Predprodaja vstopnic se bode vršila pri dnevnih blagajni v operi vsak dan od 10. do pol 1. in od 3. do 5. ure popoldne in to od petka 28. t. m. dalje. Cene iste ka-kor v lanskem sezoni.

— Naš slovenski slikar Ivan Žabota, ki biva stalno na Slovaškem, je bil s posredo-vanjem jugoslovenskega konzulata v Brati-slavi pozvan, da portretira Njegovo Veličanstvo kralja Aleksandra I. Žabota je lani napravil sliko čsl. prezidenta Masaryka.

— Nova učna knjiga za geografijo. Mi-nister prosvete je odobril, da se učbenik »Naša kraljevina i Balkansko P. O.« (Op-šti deo), spisal dr. G. Giorgevič v P. Sokolo-vič, lahko upotrebljava v IV. razredu sred-nje šole v kraljevini SHS. Ta učbenik je dobil nagrado na konkursu proforskega društva, a ima dve izdaji: eno v latinici, a drugo v cirilici.

— Režiser in gledališče. V češki reviji »Nova Svoboda« piše K. Hilar o knjigi A. Windse »Zgodovina režije« (Stuttgart 1925) takole: Bili so časi, ko je bila gleda-liška režija postranska stvar. Sama beseda režija je prozaičnega izvora. Prvotno je pomenila upravo državnega monopola. V tem zmislu je prišel ta izraz v Nemčijo, kjer je Friedrich II. uvedel po francoskem zgledu davke. V Avstriji so imenovali re-žijo tobačni monopol. Izraz režija je dobil drugačen pomen šele pozneje. V Lessing-o-vi Hamburgski tragediji in tudi v poznejših dramaturgičnih spisih tega izraza sploh ni. Pojem režiserja kot tehnični izraz se je pojavil najprej v dumejskih nemških gleda-liščih v 18. stoletju. »Schmiedova Chrono-logia nemškega gledališča« omenja nekje, da je odšel g. Brahm leta 1771. kot poslani-ki tajnik na Švedsko in da je prevzel nje-govo mesto g. Stephania star. pod naslo-vo »režiser«. Ta birokratični pomen je obdržala beseda in pojem režiserja dolga leta. V mannheimskih gledaliških protoko-lih se govori o režiserju tako-le: Gledališki režiser je poklican skrbeti za red in točnost v gledališču, nadzirati skušnje po predpisih gledališkega zakona in pod osebno odgo-vornostjo obveščati intendantca o vseh na-pakah ali zlorabah v gledališču. Danes pravi-jo Nemci režiserju Spielleiter. Toda reži-

ser ne vodi samo igre, nego mora temeljito obvladati tudi igralski poklic, kmeti mora zmisel za gledališko umetnost in pedagoške sposobnosti. Če je režiser tudi ravnatelj, se njegova avtoriteta še poveča. Zgodovina pozna režiserje, ki so bili gospodarji do-tičnih gledališč. Tako n. pr. Goethe, Immer-mann, Bratun, Reinhardt in dr. Umetniško delo na sceni mora kmeti enotno voljo in enotni duh, sicer ni nikoli na višini.

— Hilaro Belloc je izdal prvi zvezek svoje »Angleške zgodovine« (A History of England, ed. Methuen), ki obsega »mračno dobo« poganstva in katoliške Anglije od le-ta 55. pr. Kr. do leta 1066. po Kristusu. Aka-demična zgodovina očita avtorju marsika-tero netočnost. Njegovo delo je tudi ten-denciozno, vendar je pa Belloc osebnost, ki mnogo ve, zna originalno misliti in sijaj-no pisati.

— Ka obeta v novi sezoni Češka filhar-monija. Delo v Češki filharmoniji se prične 2. septembra s skušnjami vsega ensemb-la. Sezona se odpre 6. septembra z Dvořakovim »Slovanskimi pesmi« in 7. septembra z Smetonovo »Ma vlast«. Piese bo dirigiral profesor Stupka. Vlast pa še orkestral prof. V. Talich. V septembru priredi Filhar-monija ciklus javnih koncertov pod vod-stvom prof. Stupke. Koncerti bodo vsak to-

rek in petek. Poleg tega so povabljeni mno-gi odlični tujci dirigenti na gostovanje. 11. in 12. septembra gostuje v Filharmoniji šef berlinske državne opere Kleiber. 24. in 26. septembra nemški dirigent Schulz - Dorn-burg. 1. in 3. oktobra šef praškega nemškega gledališča A. Zemlinsky. Glavna se-zona se odpre s prvim abonma-koncertom 11. oktobra pod vodstvom prof. Talicha.

— Nove francoske operete. Maurice Joah je napisal novo opereto »Bouche a bouche«. Njegovo prejšnjo opereto »Ta bouche« so igrali v Parizu 2000krat. Tudi Andre Messager je napisal dve novi ope-rete »Monsieur Beaucaire« in »Passionne-ment«.

— Ogrski komponist Zoltan Kodaly je sestavljal veliko simfonično pesem, ki jo ime-nuje »Psalmus Hungaricus«.

— Kaj dela virtuoz, predno gre na tur-nejo? Študira po več ur na dan novi pro-gram. O Bronislavu Hubermannu, ki spada med največje vijolinke virtuozne sedanjosti, poročajo iz Engadina, da študira v St. Moritzu po tri ure na dan novi program, ki ga bo igral na turneji po Nemčiji. Med dru-gimi točkami študira najnovejši vijolinški koncert, ki ga je napisal poljski komponist Szymanowski. Koncert je baje zelo težak.

Politične vesti

— Državni podtajniki. Novoimenovani radičevski državni podtajniki dr. Juraj Krnjević (ministrstvo za socialno po-litiko), prof. Josip Pasarić (ministrstvo prosvete) in Mirko Neudorfer (ministr-stvo financ) so večer prevzeli svoje resor-te. Državni podtajnik dr. Krnjević spremlja Stepana Radića v Zenevo.

— »Slovenci niso navajeni na velike shode...« O nedeljski prireditvi na Krškem polju, o tem »slovenščom Kosovu«, obšir-no poroča tudi beograđsko »Vreme«. List priznava, da ni bilo na shodu nobenega pravega navdušenja, pred vsem pa, da se slovenski kmetje čisto nič niso zanimali za Radića. — Vse to se beograđskemu dopisniku, ki so mu pač kje natvezili, da bodo slovenski kmetje Radića nosili na ro-kah, zdi čudno in si hladno razpoloženje slovenskega ljudstva tolmači tako-le: »Slo-venci niso, kakor se zdi, navajeni na take shode, ali se morda sploh ne zanimajo za politične dogodke. Težko je to ugotoviti. Zna-čilno pa je, da dobre tri četrtine prisotnih sploh ni prišlo v bližino govorniške tribune, še manj pa, da bi poslušali govornike. Dve tretjini kmetov je bilo po šotorih, poslu-šali harmoniko in petje v času, ko so go-vorili Pucelj, Prepeluh. Radić in drugi... Slovenec se ne zna veseliti kakor Srb in Hrvat, one ne zna tako navdušeno klicati, kakor mi in zdi se, da ne zna niti tako pro-testirati, kakor mi... Radić je pričel go-voriti... Celo novinarji so ga težko raz-umeli, ker so se ljudje, ki so bili na tribu-ni, med sabo razgovarjali tako glasno, ka-kor da bi Radića sploh ne bilo ali kakor da bi sploh ne govoril...« Torej hladno, skrajno hladno so sprejeli slovenski kmet-je St. Radića! Ei, slovenski kmet se pač ne more navdušiti za moža, ki v »Jutar-njem Listu« obeta blivšim tlačiteljem slo-venskega ljudstva — Nemcem in nemčur-jem, da jih bo v Sloveniji zopet dvignil v sedlo!

— Zemljoradniki se združujejo z Radi-čevci? »Selo«, glasilo »Saveza zemljorad-nika« v Srbiji, je te dni priobčilo z ozirom na vstop poslanca Pucelja v Radičevu stranko, notico, ki je izzvala v beograđskih po-litičnih krogih pravo senzacijo. Iz notice je namreč razvidno, da se zemljoradniki pri-pravljajo, da se tudi oni združijo z radi-čevci. Novinarji so se obrnili na nekatere uglednejše zemljoradniške voditelje v vprašanjem, ako je resnična vest, da je računati s fuzijo zemljoradnikov z radičevci. Dobili so odgovor, da »ni izključena možnost vstopa zemljoradniške stranke v SHS, vendar se o tem službeno še ni razprav-ljalo«. To vprašanje pride v pretrus na zemljoradniškem kongresu, ki je sklican v Beograd 30. in 31. t. m. Ako pride do te združitve, bo HSS baje revidirala svoj pro-gram, predvsem pa spremenila svoje ime. — Zdi se, da se pripravljajo v notranji po-litiki važne preorientacije. Težnja po zdru-žitvi vseh sorodnih elementov je vedno večja, edino slovenski klerikalci so tako osamljeni, da nimajo več nikogar, s ko-mur bi se lahko zvezali, kamoli združili. Vse kaže na to, da ostanejo v skupščini po-polnoma izolirani.

— Delegat Kanade v Beogradu. V Beo-grad je prispel 70letni senator in prvi de-legat Kanade pri Društvu narodov Raoul Dandurande. Senator Dandurande je kandidat na predsedniško mesto Društva narodov. Z njim je prispel v Beograd tudi univ. prof. v Montrealu Jean Desi, ki je pridržen kot strokovnjak kanadski dele-gaciji za Zenevo. Aho potujeta po balkan-skih državah v svrhu proučavanja politič-nih in gospodar. razmer. Zunanji minister dr. Nincić je večerji sprejel senatorja Dan-duranda ter se z njim zelo dolgo razgovor-jal o naših političnih in gospodarskih raz-merah. Aho kanadski delegata odpotujeta iz Beograda v Budimpešto in nato na Dunaj.

Sport

NEDELJSKE INOZEMSKKE TEKME

— Dunaj: Amateure — Wacker 6 : 2; Simmering — Sportklub 3 : 2; Vienna — Hertha 4 : 3; W. A. C. — F. A. C. 1 : 0, Rndolfshügel — Slovan 4 : 2, Admira Gerst-hof 4 : 0, Weisse Elf — Bewegungsspieler 3 : 1.

Rapid (Dunaj) je bil v Budimpešti po-ražen od M. T. K. s 3 : 1. Rapid s tremi re-zervami.

Reprezentanca Švedske — Norveški 7 : 3. Štiri goale za Švede je zabil Rydell.

Hakoah — Makabi (Bratislava) 5 : 1. Italijansko prvenstvo si je končno pri-boril F. C. Bologna z zmago nad F. C. Alba v Rimu v razmerju 2 : 0.

Praga: Slavia — S. K. Kladno 6 : 0, Sparta — Č. A. F. C. 2 : 0, Viktorija Žižkov — Vršovice 2 : 1.

Kolearsko prvenstvo Hrvatske in Sla-vonije. Dirka se je vršila v nedeljo na pri-

bližno 100 km dolgi progi. Zmagal je Du-kanović s 3 : 26.22. 2. Kranjc (Orov) v 3 : 26.22 dve desetinki, 3. Banek (M. K. K. Zagreb) 3 : 26.22 in tri desetinke.

— Planinarski dan. — Izlet na Plit-vička jezera. Priključno na sestanku radi ustanovitve Planinarskega saveza SHS pri-redi Hrvatsko planinarsko društvo takozva-ni »Planinarski dan«, ki naj privabi planin-ce iz cele države, da se medsebojno poraz-govore in približajo ter pri tem spoznajo eden najlepših delov naše skupne domovine — Plitvička jezera. Slovensko planinsko društvo vabi svoje člane, da se izleta v čim večjem številu udeležijo. Odhod bode v so-boto, dne 5. septembra zvečer in sicer iz Ljubljane z dolenjskim vlakom ob 18. uri s priklučkom v Karlovcu na zagrebski br-zovlak, ki privede glavno skupino udeleženc-ov. V nedeljo, dne 6. septembra dospemo po liški progi do Vrhovine, od koder se po-pejemo s avtom ali kol, ali pa peš (2 uri) do Plitvičkih jezer. Nedeljo in ponedeljek

ogledovanje vseh krajev Plitvičkih jezer. Povratek v ponedeljek, najbolje preko Za-greba. Na praznik, dne 8. septembra bo sku-pen poset planinske in športne razstave v Zagrebu. Prijave za izlet naj pošljejo po-družnice in člani nemudoma Osrednjemu odboru SPD; prihajajo naj tudi, ali potujejo preko Ljubljane, ali pa preko Zagreba. Toč-no število udeležencev je treba vedeti, da se potrebno oskrbi glede vožnje, prehrane in penoženja.

— Lov na divje svinje. V okolici Pla-nine pri Sevnici so se zaredile v večjem številu divje svinje, katere povzročajo ta-mošnjim posestnikom mnogo škodo. Da se ta škodljiva divjadina zatre, je sreski po-glavar v Brežicah odredil, da se dne 30. avgusta t. l. priredi v gozdovih veleposest-va Rudolfa Hoscheka na Planini lov na divje svinje. Lov se lahko udeleži vsak lovec, ki ima dovoljenje za nošenje orožja in lovsko karto. Strelja se samo na svinje in sicer le s kroglimi. Lovci se zbirajo na štirih mestih, od koder jih vodijo za to do-ločeni lovci na prostore. Lovci izven brežiškega okraja se zberejo ob 8. jutraj v Sevnici ali pa ob istem času v gostilni Škoberne v Dovškem pri Rajhenburgu. Za lovce, ki odhajajo iz Sevnice, so tam na razpolago avtomobili. Od ustrleljene div-jadine obdrži strelce običajno trofejo. Pre-hrano naj vsakdo prinese seboj. Vabimo svoje člane, da si privoščijo užitek lova na to pri nas redko divjadino. — Slovenske lovsko društvo v Ljubljani. 1551/n

JESENSKI Mednarodni velesejem v Pragi
6. do 13. septembra 1923
Središče srednjeevropske trgovine in industrije
Posebna jugoslovanska razstava
50% znižanja cen
na železniških in jugslo. železnih
25% znižanja na avst. žel.
Brezplačni vizum
za potovanje na Čehoslovako.
Poljanila in legitimacije daje:
Cehoslov. konzulat, Ljubljana
Alfons Company, Ljubljana.

Julijska krajina

— j Nevarna naloga. Pred dnevi je po-lagalo v Gorici 108 učiteljev in učiteljic pismeni usposobljenostni izpit. Pisali so italijanski in slovenski učitelji od šolske ob-lasti narekovano nalogo, da ne smejo omejevati svojega delovanja samo na šo-lo, temveč da se morajo uveljavljati v vseh panogah socialnega življenja. Kdor ome-juje svoje delovanje samo na šolo, ni vreden nazvanja vzgojitelja. Ni dvoma, da bo-do pohvaljeni oni mladi italijanski učitelji, ki so se v nalogi zavzeli za širno delo-vanje med ljudstvom, pa tudi ni dvoma, da ne bo dobro za one slovenske učitelje, ki so se enako plemenito kakor italijanski nji-hovi kolegi izrekli, da hočejo delovati v vseh panogah socialnega življenja. Doslej že je prepovedano slovenskim učiteljem v Juljski Krajini sodelovati v društvi ali celo voditi jih, dočim smejo italijanski učite-lji početi, kar hočejo. Najhuje je seveda v Istri. Preganjanje, premeščanje in odpuš-čanje iz službe čaka one, ki hočejo v svojem učiteljskem poklicu delovati v splošen prid slovenskega ljudstva. Vidi se namen, kako hoče italijanska oblast sloven-ski rod pahniti v nevednost. Zato mu stalno odjemlje vsa izobraževalna sredstva in slovenskega učitelja hoče pretvoriti v sle-po orodje pri svojih protikulturnih namelih v Juljski Krajini.

— j Iz Postojne. Težak je udarec, ki je zadel telovadno društvo »Postojna«. Po-vsem neprilicljivo je bil letošnji telovad-ni nastop prepovedan. Lani je bilo društvu povsem nenadno ukazano, da mora izpra-zniti telovadnico, kjer so se do takrat vršile vaje. Ko je društvo dobilo nov primeren prostor, se je pričela telovadba znova. Z velikimi žrtvami se je doseglo, da so se od-prila vrata v skromno, toda našo telovad-nico. Priprave za letošnji nastop so bile ze-lo dobre in pričakovati je bilo ugodnega uspeha. Ureditelj telovadnice je stala mogo-denarja. Ni drugače, nego da se društvo obrača sedaj do svojih prijateljev s proš-njo, da mu s prostovoljnimi darovi prisko-čijo na pomoč. Italijanske oblasti ob meji sistematično ubijajo slovenska društva in gradijo pot za italijanska.

V. I. Križanovska:

V kraljestvu nesmrtnih

Roman.

— O! Zakonska zvestoba še nikoli ni bila za-preka ne moškemu, ne ženski, ki jo hoče prelomiti. Kraljice kulls smatrajo za svojo zaslug, če se jim posreči okusbiti kakega kalna, ki se je vjel v nji-hove mreže. Zakonske žene večinoma nimajo niti pojma o čednostih svojih soprogov, o njihovi pri-jaznosti, radodarnosti in postrežljivosti, ki so je de-ležne te Venerine vestalke. Samo v njihovih bu-duarjih bi mogla zakonska polovica spoznati zna-čaj svojega gospodarja in vlastelina, ki nj nikjer tako dolgočasen in siten, kakor pod zakonsko stre-ho. Ne čudite se: govorim golo resnico. Vi, Supra-mati, ste še naivni in neizkušeni. Toda počakajte in prepričate se, kaj bo, ko pridete v Pariz, ko se na-selite v sijajnem hotelu, ki ste ga podedovali od Narajane, in ko se raznese po mestu vest, da je prispel nabob. Od vseh strani se pojavijo prijatelji, ki bodo kar tekmovali med seboj, kako bi vas za-bavali. In kako si morete misliti plemenitejšo zaba-vo, kot je podpirati in pomagati talentom, ki jih kar mrigoli med gledališkimi lahkoživci. Vi še ne veste, kaj se pravi biti za kulisami »doma«, podariti o pravem času šopek ali kako dragoceno, prirediti intimni večer ali izlet s »temi damami«, a — najviš-

ja nagrada je — nositi v gumbnici rožo, ki ste jo dobili od kake gledališke zvezde. Naj bo roka, ki je dala rožo, še tako umazana, vam se bo zdelo igralka stoođstotni talent. Prezirajoče boste primer-jali to prekrasno in zapeljivo vilo s svojo zakonsko ženo, s tam bebatim bitjem in neprijetnim breme-nom, ki si še drzne govoriti vam o nekakih svojih pravicah in zahtevah.

Supramati to je poslušal v nepopisnem začu-denju. Po glasu in izrazu v očeh se je dalo soditi, da govore iz Narinih ust čustva, ki jih je dolgo skr-ivala in brzdala. Narajana je moral pač globoko užaliti to žensko z očmi sfinje, da je vzbudil v nji tako mržnjo do zakonske zveze.

Šele zdaj je razumel, zakaj je vest o Narajanini smrti ni prav nič potrla.

— Krivično je valiti isto krivdo na krivca in nedolžnega, Nara, — je dejal Supramati. — Vidim, da ste morala zaradi drugega mnogo pretrpeti. To-da verjemite mi, da se jaz predobro zavedam svoje odgovornosti, da bi mogel zanemarjati dolžnosti, ki sem jih danes prevzel.

Nara se je kot običajno tiho in tajinstveno na-smehnila.

— O! Odgovornost in dolžnost, o tem se da na dolgo in široko razpravljati. Za moške je to maska, pod katero skrivajo svojo sebičnost. Moškemu je vedno prva stvar na svetu izpolniti razne obvez-nosti napram samemu sebi, a najsvetejša njegova

dolžnost je skrbno skrivati pred ženo vsa tajna pota svojega intimnega življenja, da bi vladal doma mir in da bi se žena ne mučila. Vse to, kar govorim, dragi Supramati, se ne tiče neposredno vas. Zdaj še ne zahtevam od vas zvestobe in dokler ne bova končnoveljavno združena, ste vi povsem svobodni. Živite in uživajte vse naslade. V takem dolgem živ-ljenju je treba vse preizkusiti in spoznati. In ker ste do najinega povratka v Benetke svobodni, si vam ne bo treba izmišljati kopico laži, da skrijete zakonsko nezvestobo s krivimi prisegami.

— Nara, kako me morete tako žaliti, kako si morete misliti o meni kaj takega? Kakšno pravico imate domnevati, da začnem zdaj razuzdano in raz-vratno življenje, ko sem vendar preživel najnevar-nejša leta pošteno in marljivo?

— Zato, ker še ne poznate dveh najnevarnejših zapeljivcev — zdravja in bogastva. Vi nečete raz-umeti, da ni življenjski eliksir prav nič spremenil naše človeške narave, naših strasti in nagnenj k vsemu, kar je na svetu slabega. Nad nami imajo oblast vse strasti in omane, ki mučijo človeške srca. Razlika je samo ta, da mi ne najdemo tolažbe in miru v smrti. Mi ostanemo sužnji strasti in nago-nov, ki jih neznanji življenjski sok vedno obnavlja, mi smo sužnji telesa, ki hoče umreti.

— Ne, ne, Nara, nehvaležni ste in krivico delate čudovitemu darilu, ki nas varuje smrti. Meni se pa zdi, da smo zelo srečni, ker lahko ljubimo in sovra-

žimo, čutimo žalost in veselje. Kako prazno bi bilo brez tega življenja, ki je varno pred smrtjo, pred tem Damoklejevim mečem, visečim nad glavo vsakega živega bitja. Poleg tega je ločitev duše od te-leasa zelo težka in celo strašna operacija, ki jo lahko potrpežljivo prenašajo samo izvoljeni.

— Pride čas, Supramati, ko se bo zdelo smrt tudi vam rešitev. Oglejte si dobro člane naše bratovščine, pa se takoj prepričate, da jih je dolga živ-ljenjska pot izmučila in da si žele spremembe.

— Morda čaka tudi mene taka utrujenost, toda zdaj živi v meni samo zaupanje, energija in hvaleč-nost zato, da imam pred seboj široko polje korist-nega dela. Za vse to moram hvaliti Boga, Edina želja mi še preostaja in sicer ta, da bi prepričal vas, Nara, da lahko zaceji ljubezen — to čisto in božan-stveno čustvo — vse duševne rane.

— Da, če bi bila taka, kakor si jo predstavljate vi. Toda ljubezen med moškim in žensko — to je večna borba nasprotujočih si interesov. Moški in ženska ljubita nesebično samo otroke, prijatelje in živali. Pa pustiva ta pogovor. Moje naziranje o tem se ne da spremeniti. Vsi moški so po mojem globo-tem prepričanju izdajalci in ciniki, pripravljeni po-zabiti in odpustiti vse grdobije, s katerimi skrbi ženska za njihovo zabavo in razvedrilo, toda ne-izprosni, kadar gre za nepristransko sodbo o nji-hovi lastni osebnosti.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, dne 25. avgusta 1925.

— **Cestna zveza Kamnik—Logarska dolina.** Včeraj v ponedeljek so se v Kamniku sestali župani in zastopniki mestne občine Kamnik ter občin Loče, Solčava, Zupanje Njive in Gozd, da se posvetujejo o akciji za zgradbo ceste iz Kamnika, odnosno Črne preko Volovčaka v Loče. Nujna potreba te ceste je splošno priznana. Že pred desetletji se je takratni deželni odbor kranijski izrekel za zgradbo te ceste ter bil pripravljen takoj pričeti z zgradbo, čim se za zgradbo na štajerski strani izreče tudi štajerski deželni odbor. Stvar je tako napredovala, da se je na Volovčaku že vršil sestanek delegatov kranijskega in štajerskega deželnega odbora, na katerem sestanku naj bi se definitivno rešila usoda te cestne zgradbe. Ker je bila nemška gospoda v Gradcu načelno nasprotna, da bi se ustvarila nova zveza med Savinsko dolino in slovenskim središčem Ljubljano, je zastopnik dež. odbora štajerskega na tem sestanku, ako se ne motimo — inž. Notar, izjavil, da deželni odbor štajerski ni za to zgradbo, češ da so zanj gradbeni stroški preveliki, dejanski seveda zgolj zato, da bi preprečil poglabitev zvez med slovenskim delom štajerske in kranijske. Tako je takrat padel v vodo načrt, da se zgradi cesta, ki bi vezala romantično Logarsko dolino preko Loč s Kamnikom in osrednjem Slovenije z Ljubljano. Glavna zapreka za zgradbo te ceste je z osvoboditvijo odpadla. Za to je že pred desetletji započeta akcija zdaj znova oživel. Na sestanku v Kamniku se je namreč sklenilo, da se v najkrajšem času skliče širša konferenca vseh prizadetih občin in drugih interesentov, na kateri se bo izvolil poseben odbor, čigar naloga bo, da uvede resno in energično akcijo za zgradbo te ceste. Mestni župan kamniški dr. Rihard Karba bo namreč prošel, da prevzame predsedstvo v tem odboru. Ta konferenca se bo vršila, kakor čujemo, v soboto 5. septembra popoldne in sicer ali v Kamniku ali v Stahovici. Poleg kamniškega župana dr. Karbe se zlasti zavzemata za stvar lučki župan I. Plaznik in županjenjovski K. Prelesnik. Ker so projektu naklonjeni tudi merodajni činitelji, se je nadejati, da se bo cesta Kamnik—Luče že v dohodnem času zgradila, s čimer bo pokrajinski naš biser divna Logarska dolina stopno šele odprta širokemu tujskemu prometu in v najkrajši črti zvezana z Ljubljano.

— **Dvajsetletnica Zveze za tujski promet v Sloveniji.** Letošnje leto potoče dvajset let, odkar je bila ustanovljena Zveza za tujski promet v Sloveniji. Da proslavi ta važen mejnik v svoji zgodovini čim najdosledneje, priredi »Zveza« v paviljonu »K« ljubljanskega velesejma reprezentativno razstavo našega tujskega prometa. Na dan otvoritve velesejma se vrši obenem tudi slavnostno zborovanje v svrhu proslave dvajsetletnega jubileja. To zborovanje se bo vršilo v sejni dvorani Zveze trgovskih gremijev v Ljubljani (palača Ljubljanske Kreditne banke), dne 29. avgusta ob 16. popoldne.

— **Kraljevska dvojica v Hrv. Primorju.** Kralj Aleksander I. in kraljica Marija sta včeraj posetila, kakor smo že poročali, Plitvička jezera. Povsod je narod kralja in kraljico navdušeno pozdravljaj. Kraljevska dvojica se je s spremstvom vozila v avtomobilih. V spremstvu so bili prvi adjutant general Hadžić, podpolkovnik Kostić in mornariški kapetan Mazuranič. Kraljevska dvojica si je samo razgledala krasote Plitvičkih jezer ter je nato posetila Senj, Novi, Crkvice, Kraljevo, Bakar in Sušak. Na Sušaku je prebivalstvo priredilo vladarju velike ovacije. S Sušaka sta odšla kralj in kraljica na Plase, kjer ju je čakal dvorni vlak, ki ju je povedel nazaj na Bled.

— **Namestitve profesorjev in učiteljev.** Prosvetni minister Velja Vukičević se je smoti povrniti z Bleda v Beograd. Kralju je predložil v podpis več ukazov o vstopnih, odnosno novi razmestitvi srednješolskih profesorjev in učiteljev. Imenovani bodo novi gimnazijski ravnatelji, profesorji in učitelji.

D. Eismann:

Moja žena

I.
Nikoli nisem tepel svoje žene.
Zdi se mi, da je sploh grdo človeka tepeti.

Tepsti žensko pa je dvojna grdobija.
Lahko bi navedel mnogo tehničnih razlogov v dokaz, da je moje mnenje pravilno.

Toda zdaj ne gre za te razloge. Gre za to, da sem prišel hočeš nočeš nepričakovano do žalostnega in zelo čudnega zaključka: vse kaže, da se bom moral izneveriti svojim principom in da bom umoral ženo tepsti.

II.
Brez dote seveda ne gre.
Toda v mojem slučaju nikakor ni šlo za doto. Moja žena je imela hišico in nekaj gotovine, toda tako bogastvo bi mi lahko prinesla tudi druga.

Tudi bogve kako plameteča ljubezen me ni gnala v zakonski jarem. Zakoni iz strasti niso nikoli srečni. Vzel sem Mašo zato, ker mi je bila všeč. Bila je prav fletna, brhka, pametna, vedno vesela, rdečelična in okrogla.

Okrogle imam sploh rad. V Mašinih čeh se je vedno lesketalo nekaj po bno veselje in razposajenega.

Zdaj te iskri ne več. Zdaj je Maša —

ženska, sama kost in

— **Kraljevska dvojica na povratku s Plitvičkih jezer.** Kakor smo že včeraj javili, sta kralj Aleksander I. in kraljica Marija bila v nedeljo na Plitvičkih jezerih, od koder se danes vračata na Bled. Dvorni vlak je danes jutraj ob 7.34 prišel preko Karlovca v Ljubljano. Vlak je na glavnem kolodvoru postal le nekaj minut in je nato na daljeval svojo pot na Gorenjsko.

— **VSE CENJENE NAROČNIKE »SLOV. NARODA«** tem potom obveščam, da smo jim priložili polonice, in prosimo vse one, katerim je postekla naročnina, da isto čimprej obnove, ker sicer se bo vsem, katerim obnove naročnine pravočasno, USTAVNO POSILJANJE LISTA 27. AVGUSTA 1925. — Obenem opozarjamo inozemske naročnike, da smo bili vsled povišanja poštne pristojbine PRIMO-RANI ZVIŠATI NAROČNINO Z DIN 30. — NA DIN 35. — mesečno, kar naj blagovolijo pri obnovitvi naročnine upoštevati. — Uprava »Slov. Naroda«.

— **Kongres UJU.** Vsi delegati in udeleženci odpotujejo v Subotico v sredo 26. t. m. ob 5. uri 27 minut. — Ljubljana glavni kolodvor.

— **Kaj je z obmejnim turističkim prometom?** Iz turističnih krogov nam pišejo: Konvencije z Italijo so bile že pred tedni podpisane v Nettunu, a še danes ne vemo, ako je bilo v tem sporazumu urejeno tudi vprašanje obmejnega turističnega prometa. Zdi se, da ne, ker obmejni organi še nič ne vedo, ali smejo turisti puščati preko meje na podlagi izkaznic poedinih planinskih društev. Prosimo predsednika naše delegacije g. dr. Rybářa, ki je pravkar prišel v Beograd, naj nam stvar pojasni, ako vlada ne smatra za potrebno, da bi objavila, kakšno se je glede turistov uredilo vprašanje prestopka državne meje.

— **Prvi kongres pravnikov iz vse naše države** se bo vršil v dneh 18.—20. septembra v Beogradu. Dne 21. septembra bo skupen izlet v Aranđelovac in okolico.

— **S srebrno svetinjo za državljanske zasluge** so bili odlikovani organi finančne kontrole v Dalmaciji in priznanje njih hrabrosti in požrtvovalnosti ob priliki reševanja ponesrečenega vojnega hidroplana iz morja.

— **Iz uradnih krogov nam pišejo:** Dočim imajo državni namestniki že blizu eno leto svoj novi uradniški zakon, ki jim je njih prejemke v višji ali manjši meri zboljšal, je bivši klerokomunistični običajni svet vodil mestne uradnike z načrtom nove službene pragmatike čeli dve leti za nos. Gerentskemu svetu se ponuja ravno sedaj še ugodna prilika, da uveljavlja že izdelani načrt nove uradniške pragmatike in popravi s tem škodo in krivico, ki jo radi krivde brezvestnih demagogov uradništvo trpi že dve leti.

— **Normalnotrine železniške proge v Bosni.** Kakor je znano, je večina železniških prog v Bosni ozkotirnih. Sedaj je železniško ravnateljstvo v Sarajevu imenovalo posebno komisijo z nalogo, da prouči vprašanje, kako bi se ozkotirne proge razširile v normalnotrine. Čim ta komisija konča svoje delo, predloži svoj referat železniškemu ministertvu.

— **Vizum na potnih listih veljaven šest mesecev.** Iz Beograda nam poročajo: Ministertvo zunanjih del je sklenilo s Čehoslovasko, Italijo, Avstrijo, Francijo, Nemčijo in Anglijo glede potnih vizov sporazum, na podlagi katerega bo odslej veljal vizum na potnih listih avtomatično šest mesecev. Odslej torej ne bo več potreben poseben vizum za vsako potovanje.

— **Kongres državnih uradnikov in službenikov** se bo vršil letos v Beogradu in sicer 28., 29. in 30. t. m.

— **Sezonske pošte po kopališčih** se na ukaz ministertva post in brzjava zatvorijo dne 1. septembra.

— **Italijanski konzul v Splitu.** Za italijanskega generalnega konzula v Splitu je imenovan g. Markiz Bartoluci Godolmi, ki je dobil že tudi naš ekskvatur.

— **Zakon o kmetijskih kreditih.** Zbirka zakonov XVIII. snopič. V Ljubljani 1925. Založila Tiskovna zadruga. Cena brošure Din 6.50, s poštnino Din 7. Pravkar je izdala Tiskovna zadruga v svoji zbirki Zakoni 18. snopič, v katerem objavlja Zakon

o kmetijskih kreditih, ki ga je v preteklem zasedanju sprejela narodna skupščina. Nanj opozarjamo vse pridobitelje sloje, zlasti pa razne kmetijske zadruge in posojilnice.

— **II. svetovni kongres za promet z motorji** se bo vršil v New-Yorku od 11. do 13. januarja 1926 v času, ko se bo vršila tam avtomobilska razstava. Po dosedanjih poročilih je že zagotovljeno sodelovanje 50 držav. Natančnejše informacije daje o kongresu Jugoslavija Ekspres Agencija d. d. — Zagreb.

— **Permanentne legitimacije** za letošnji velesejem veljajo Din 50 in upravičujo imetnika do poljubnega večkratnega vstopa na sejmišče. Poleg tega pa upravičujejo letos tudi do brezplačnega vstopa na vinski prostor po 6. uri zvečer, tako da se vsakemu obiskovalcu izplača nakup legitimacije, ki mu velja za ves čas trajanja sejma in nudi enajst dni poučne zabave in užitka. Tudi si kupec ne more ogledati izdelke, ki ga zanimajo, naenkrat, marveč si jih mora ogledati večkrat.

— **Prazna ženska učna mesta** so, kakor poročajo, v nekaterih krajih v južni Srbiji, Prekmurju in Črni gori. Te službe so pripravne za one učiteljice, ki obvladajo cirilico v besedi in pismu in ki nimajo upanja, da bi dobile prihodnji 2 do 3 leta kako službo v Sloveniji.

Dr. Fran Marinič

zopet redno ordinira

2322
v Mariboru, Trubarjeva ulica 11
od 9.—11. ure in od 2.—4. ure pop.

— **Postajališče Medno.** Pišejo nam: K notici v »Slov. Narodu« št. 184 z dne 15. t. m. ponavljamo glede razdalje, da je iz prav vseh davnih in sedanjih voznih redov razvidno, da znaša razdalja od Ljubljane gl. kol. do Vižmarjev 6 km, od Vižmarjev do Medvoda pa 6. Novo postajališče Medno leži pa ravno na polovici med Vižmarji in Medvodami, torej 6 in 3 je samo devet. Ta razdalja 9 km je zabeležena tudi v pravkar na glavnem kolodvoru v Ljubljani afiširanim stenskem voznem redu, a tudi prvi kilometrijski mejnik kaže ravno nad Mednom, torej že izven razdalje med Ljubljano gl. kol. in Mednom, 92.8 km, oni pod gl. kol. v Ljubljani pa 102.1 km, kar izpričuje, da je Medno od Ljubljane gl. kol. oddaljeno le 9.3 km in prav nič več. Velja potemtakem za Medno prvi pas, to je pri potniških vlakih 3. razreda Din 3.50, kar naj železniško ravnateljstvo čimprej popravi. — Več prizadeletih.

— **Poučno potovanje v Južno Srbijo.** Udeležniki odidejo iz Ljubljane v soboto dne 29. t. m. ob 11. zvečer, oni iz štajerske pa z vlaki tako, da bodo ob eni ponoči, na dan 30. t. m. v Zidanem mostu. Če bi se želel tega zleta udeležiti še kdo, ki se doslej ni javil, naj se oglasi osebno radi polovične vožnje in drugih informacij v Agrarnem biroju dipl. agr. A. Jamnika v Ljubljani, Šenlurgova ulica 7/I. (nasproti glavne pošte) najkasneje do 29. t. m. opoldne. Sprejem takih zamudnikov je z ozirom na že odredeni prostor v vagonih omejen. Strošek polovične vožnje je okoli Din 600.

— **Ujet morskí pes v Kraljevicu.** V petek, dne 21. t. m. so ribiči v Kraljevicu ujeli velikanskega morskega psa, dolgega približno štiri metre, ki se je zapletel v mreže. Pes je divje trgal mreže in bi morda še ušel, da ga niso ustrelili slučajno navzoči vojniki. Psa so prenesli na Sušak, od tu pa na Reko, kjer so ga razstavili.

— **Blaznež umoril svojo ženo.** V Velikem Bečkereku se je te dni odigral pretresljiv slučaj. Rada Čobanov, na katerem so bili že dalje časa opaziti znaki nemormalnega stanja, je v napadu hipne blaznosti zaklala svojo ženo Micico. Blaznež se je nato mirno veselil poleg svoje žrtve ter ji brezizrazno gledal v obraz.

— **Pet mornarjev utonilo.** Na mali ladji se je iz Zrjar v Harin pri Dubrovniku odplulo na odprto morje pet mornarjev. Na morju jih je zalotil vihar ter vrzel čolnč ob pečino. Vseh pet mornarjev je utonilo, rešila se je samo neka deklica, ki je bila tudi v čolnu.

— **Željni Zagreb!** Preteklo leto se je popilo v Zagrebu 79.500 hl vina, 535.07 hl zagrabskega likerja, 9.42 hl mozemakega likerja, 8155 hl zagrabskega pliva itd. Mešna občina je imela 23 milijonov Din dohodka

po alkoholnih pijačah. Na enega prebivalca odpade približno 1 hl na leto.

— **Letalska nezgoda.** Na poletu iz Ercegnova v Kotor je treščilo v morje vojaško letalo. Avijatike je rešila admiralna ladja »Vila«, dočim se je letalo potopilo.

— **Požar v Beogradu.** V Hartwigovi in Prince Gorgija ulici v Beogradu je snoči izbruhnil velik požar, ki je uničil 60 prodajalen. Požar je okoli polnoči izbruhnil v neki pekarni in so gasilci z največjim naporom požar lokalizirali šele jutraj. Gasiti so pomagali poleg gasilcev tudi oddelk vojaštva in policije. Škoda je velika.

— **Velik vložek Lokah.** V noči dne 16. avgusta je bilo v Lokah, občina Trbovlje, vloženo v trgovino Kristine Trbove. Tatovi so odnesli razno manufakturno in galanterijsko blago v skupni vrednosti 32.807 dinarjev.

— **Vlom v Črnomlju.** Dne 12. t. m. je bilo vlomljeno v hišo posestnice Marije Belac v Črmlji. Tatovi so odnesli več raznih predmetov v vrednosti 1000 Din.

— **Epilog k požaru v Dravljah.** Policija je aretirala posestnika Jakoba Tomšiča, ki je osumljen, da je zažgal svoje lastno poslopje v Dravljah. Tomšič, ki je nerabno poslopje baš hotel porušiti, je bil precej visoko zavarovan. Tomšič naravno zanika in kriminalno dejanje. — Povodom požara v Dravljah je v sosesčini goreče hiše stanujoči čevljar Miroslav Smolinski, boječ se, da se razširi ogenj tudi na njegovo hišo, nabasal v prazno vrečo več parov čevljev in zaster za okno in jo vrgel skozi okno. Med požarom mu je neznan zlikovec vrečo odnesel. Smolinski ima 2000 Din škode.

— **Težka nesreča pri zidanju cerkve.** Pri gradnji cerkve v Sračincu pri Varaždinu se je dogodila te dni težka nesreča. Zrušila se je že skoraj dograjena kupola in podšla devet zidarjev. Dva sta bila težko, ostali lahko ranjeni.

— **Samomor v Zagrebu.** V Zakladni bolnici v Zagrebu se je v nedeljo z nožem zabodel neki Miro Kotor. Prizadajal si je dva eunka v prsa. Našli so ga mrtvega in okrvavljenega v postelji. Vzrok samomora je bila baje neozdravljiva očesna bolezen.

— **Razstavo psov v Zagrebu** je Zagrebški zbor zaradi tehniških težkôk odpovedal ter se ista vrši pozneje. Čas razstave psov se razglasi v časopisih. — Slov. lovsko društvo. 1550-n

— **Spoznati moraš vse izdelke tovarne testenin »Pekate«**, da lahko izbereš kaj tebi prija. Ogled si razstavo na velesejmu paviljon »G«. 159/L

SKRAJNI JE ČAS

je, da se prepičate, da eden par nogavic z žigom in znamko (rdečo, modro ali zlato)

„ključ“
traja kakor štirje pari drugih
Dobivajo se v prodajalnah.

Iz Ljubljane

— **Minister pošte in brzjava** v Ljubljani. Včeraj ob 11. popoldne je prišel z beogradskim brzovlakom v Ljubljano minister pošte in brzjava dr. Superina. Inšpiciral je tukajšnje poštne urade ter si ogledal vse moderne poštne naprave. Predvsem se je zanimal za položaj poštnega uradništva in dalje za avtomatično centralo. Pri namestniku direktorja pošte g. inž. O. a. n. i. ki je bil član delegacije za nabavo telefonskega materijala v pariški reparacijski komisiji, je minister prejel izpreno poročilo o vseh težkočah, ki jih je Nemčija zavezana dobaviti naši državi ves materijal za postavitev avtomatičnih central. Gre v prvi vrsti za centrali v Ljubljani in Zagrebu in nato pridejo na vrsto ostala mesta. Nemčija je dobavila že precej materijala, toda glavnih delov še ne. Kakor zagotavlja, se prične z montažo avtomatične central še letos v jesen. Minister pošte in brzjava dr. Superina je ostal danes dopoldne v Ljubljani ter se je nato odpeljal na Bled.

— **Ljubljana in njena varnostna straža.** Pišejo nam: Ljubljana, s 60 tisoč prebivalci, ima danes premalo varnostnih organov. To

število bi bilo zadostovalo kvečjemu za predvojni čas. To je treba enkrat glasno povedati. Pozna se ta hiša na vseh koncih in krajih in se tudi — masčuje po dnevu in ponoči. Tu ne pomaga noben izgovor, ato je že skrajni čas, da se primerno pomnoži število stražnikov. To zahtevajo javni interesi in varnost prebivalstva. Število stražnikov se mora pomnožiti, a ti tudi — primerno plačati, da ne bo moštvo prisiljeno iskati si boljše eksistence — drugje. Pa še eno! Ako kak urad potrebuje avtomobil, je to gotovo policija. Zato ima policija po vseh večjih mestih že zdavna svoj avtomobil, samo v Ljubljani varnostni organi še vedno po poljevo zasledujejo gospe lopove, ker so jim na razpolago samo »pedes apostolorum«.

— **Smrtna kosa.** Na mestnem trgu je umrla rodbini Polach-ovi sestra odnosno svakinja, gosposka Melanija Zalar v najlepši dobi 24 let, po daljši zelo mučni bolezni. Blag ji spomin, rodbini naše sožalje!

— **Policijske ovadbe in aretacije.** Radi tatvine sta bili včeraj aretirani 2 osebi, radi suma požiga 1, radi beračenja 2, prostitucije 1 in nadlegovanja pasantov 1. Ovadbe: radi tatvine 3, napada 1, goljufije 1, kaljenja nočnega mira 2, pljanosti in nedostojnega vedenja 2, izsleditve 2, poškodbe javnih nasadov 2, prestopka cestnega pol. reda 16, prekrščenja pol. ure 2, prireditve brez dovoljenja 1.

— **Goljufija.** V pisarno zidarskega mojstra Saksida na Poljanski cesti je prišel dne 22. neki mlajši človek, ki se je izdal za Dimica in zahteval, da se mu izroči plača zidarja Cigoja, kakor tega poselska knjižica. Uradnik Krulc je nič hudega sluteč knjižico in okoli 300 Din izročil neznanu, na kar je ta izginil. Krulc je šele kasneje izvedel, da je bil prevaran.

— **Pevsko društvo »Sava«** se iskreno zahvaljuje vsem sodelujočim in vsem obiskovalcem svoje prireditve dne 15. t. m.

— **Vstopnice za V. ljubljanski velesejem** prodaja trgov. družba »Vera« v Ljubljani, Aleksandrova 8.

Iz Celja.

— **Sokolsko društvo v Celju** slavi letos 35letnico svojega obstoja. Dne 8. septembra 1925 potoče 35 let, odkar je bil ustanovljen Sokol v Celju. Ves čas svojega obstoja je stal trdno na braniku narodne misli in našem mestu ter zbral pod svojo zastavo vse, ki so narodno čutili. Tudi danes je še Sokolsko društvo v Celju najmočnejša društvena organizacija v mestu in okolici. Društvo proslavi svojo 35letnico z javnim nastopom na dvorišču osnovne šole, kjer nastopijo vsi društveni oddelki. Natančnejši spored še objavimo.

— **Plavalne tekme v Celju.** Ljubljanski plivački podsavez priredi v nedeljo, dne 6. septembra v Celju propagandne plavalne in Water-polo tekme, katerih se obvezno udeležijo določeno število ljubljanskih plavcev in ki so dostopne tudi vsem ostalim verificiranim in neverificiranim plavcem. Tekme bodo propagandnega značaja. Vršile se bodo v plavalnišču »Diana« na Bregu.

— **Umrl je v Gaberju vrtnar in posestnik g. Matija Dolenc.** N. v m. p.!

Iz Maribora

— **Himen.** V tukajšnji ortodoksni Kapelici se je poročil g. Karl Tribnik, profesor na gimnaziji, z gosposko Justino Mačkovo. Bilo srečno.

— **Porotno zasedanje v Mariboru** se prične dne 14. septembra. Na vrsto pride sedesad sledenja prijavljeni slučaj: 14. septembra: Ivače prijavljeni Rupert Sekovik radi hud. ropa; 15. septembra: Vladimír Kosem radi uradne poverbe; 16. septembra: Stefan Hozjan radi hud. uboja in Stefan Stenauer radi hud. goljufije; 17. sept. Marija Horvat radi poskušenega umora in Dragotin Dakanc radi hud. tatvine.

— **Mzogotni samoraz.** V nedeljo je skočila v Melju z malega prevoznega čolnička v Dravo neka 25-letna mladenka. Valovi so jo zagnali takol. V Jopici, najdeni v čolnu, je bil listek, na katerega je napisala, da ima dovolj poguma za to dejanje, čeprav nekateri mislijo, da se ne upa izvršiti samomora. Samomorilka mora biti doma iz okolice Sv. Lenarta pri Slov. goricah. Našli so namreč listek z naslovom tega kralja. Dosedaj trupla še niso našli.

naj bo še ta stara kokla.

Zdi se mi, da imam pravico trditi o sebi, da nisem hudoben, ne kdove kako pedantičen ali siten in za skupno življenje dokaj prikladen.

Nisem skop, rade volje bi postal Mašo kam, da se malo pozdravi, ker bi zelo rad, da postane zopet okrogla rdečelična.

Toda moja žena ima grozen značaj, in zato čedalje bolj hira — dasi bi človek rekel, da bolj slušati že ne more.

III.
Čudovito grd značaj ima Maša.

Včeraj zvečer sva bila v posetih pri rodbini von Hagen. Ernestina Ivačova je imela god. Zbralo se je mnogo gostov, naših, bančnih, potem carinskih in raznih drugih. Moja Maša se je seveda našopirila vrag vadi kako. Zmislila si je visoko frizuro in celo atlasni steznik je navlekla nase.

— **Kakšna frizura pa je to?** — sem vprašal.

— **Močli.**
Draga vojvodinja, kakšna frizura je to?

— **A kaj, mar?** ...
Nič »kaj mar«, marveč kakšna frizura je to?

Gleda me s svojimi velikimi motniti očmi, nieno lice je žolto, okrog očes pa gube.

Kaj me gleda? Saj na meni ni vzorčev.

— **Ti misliš, da postaneš boli stasita.**

če zmajšiš tako frizuro? Vseeno si kakor trška. Samo nedostojne skomine nastanejo iz tega.

Z odgovorom me seveda ne počaste. Frizuro pa vendar le spremeni. Ona prav dobro ve, da imam dober okus. Priznati pa tega noče — samoljubile jo grize.

Frizuro si naredi ploščato, pri tem pa dela tako kisel obraz, kakor da bi jo kdo rezal z nožem. Prosim vas! Nasilje se je izvršilo nad njo, nemogoče stvari sem zahteval, despotizem...

Te neme proteste razumem prav dobro, v dno duše jih mrzim, a vendar skušam skriti svoje ogorčenje.

— **No, kaj pa steznik, — vprašam mirno.**

— **Kaj je s steznikom?**
Zopet me gleda.

V njenih motnih očeh je — začudenje.

Prav dobro jo razumem. Vidim jo kakor na dlan.

Zelo rada bi izvelela od mene, kako bi se čim lepše oblekla, da ji bo obleka pristojala. Toda bedasti ponos ji brani vprašati. Maša bi rada izvedela vse neoblašeno, po ovinkih. Jaz pa nalašč ne pojdem na te limanice.

— **Kaj je s steznikom?** vprašuje vnovič.

Ne pojdem na te limanice. Molčim. Ti pametna, pa tudi jaz nisem tepet.

In bom molčal. Obleči se kakor več

in znaš. Po lastnem okusu se obleci. Magari če si izposodiš od Agafie njene koteninaste hlače in si jih obesiš na nos. Niti besedice ne črhnem.

Moja Mašenka me pa gleda in čaka. Jaz pa — ne bev ne bev. Nič se nikar ne zvijaj! Čemu ta laž? Vprašaj naravnost, pa ti z veseljem povem.

Vzamem novine in se potuhnem, kakor da sem ves zatopljen v čitanje. O zverstvih perzijskega šaha čitam. Maša tiho vzdihne — no, seveda! — in mi pokaže hrbet... To ja prosim vas! Kaj naj to pomeni? Moja žena ali ne? Mene ali koga drugega blamira, ko se pokaže pri von Hagenu v teh čudovitih atlasih?

— **K vragu s tem steznikom!**
Zakričal sem tako glasno, da je Maša zadržala. Morda pa je samo hlinila, da se je prestrašila. To je njena stalna manira — hliniti, da jo zatiram.

— **Kaj pa je slabega na stezniku?**
— **Saj ni steznik grad, ti si grda!** K svoji mamici si se namenila, kajli, da si obesila nase te atlase? Pri von Hagenu je poštna družba in ti bi lahko opustila svoje malomeščanske manire vsaj za en večer.

Vso to vulgarnost in neokusnost prinaša Maša vedno od svoje matere. Zadoštuje, da preživi v družbi te mile dame eno uro, pa ves mesec ne morem pregnati malomeščanskega, predmestnega duha, ki se ga nabere.

— Trgovina z žganjem v zastoju. Kon-
zumenti so rezervirani in čakajo, da se žga-
nje poceni. V Srbiji notira slabo žganje 100

—g Dobave. Vršile se bodo naslednje ofertalne licitacije: Dne 7. septembra t. l. pri komandi vojnog okruha v Mariboru glede dobave 120.000 kg sena in 60.000 kg slame. — Dne 9. septembra t. l. pri intendanturi Dravcke divizijske oblasti v Ljubljani za dobavo 150.000 kg sena in 80.000 kg slame. — Dne 19. septembra t. l. pri Direkciji državnih železnic v Sarajevu glede dobave jermenov in usnja; pri direkciji državnih železnic v Subotici glede dobave risalnega materiala in gled- dobave razne samotne opeke. — Dne 21. septembra t. l. pri direkciji državnih železnic v Zagrebu glode dobave hrastovih pragov. — Dne 22. septembra t. l. pri direkciji državnih železnic v Sarajevu glede dobave kolčakov za kupljanje (Vacuumschlauch-Kupplungsmuffe) ter glede dobave železa za avtogensko varenje. Predmetni oglasi z natančnejšimi pogoji so v pisarni zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani interesantom na vpol- gled.

V nedejo sta se oba zakonca slučajno istočasno, približno v polnoči vrnila domov. Mož je bil v gostilni, žena na domačem vrtu. Med zakoncema je nastal nov prepir in ob 2. uri zjutraj so sosedje še vedno čuli govorico ter psovke. Približno okoli petih zjutraj je zadonel močan pok, ki mu je sledil kril križ žene. Hčerka v sosednji sobi je slišala detonacijo in prihitela v spalnico matere, kjer je videla očma stati poleg postelje žene, v ropah pa je imel še kadeč se samokres. Trenotek nato je počilo še dvakrat. Neka sosedja, začuvši detonacijo, je skozi okno klicala na pomoč. Takoj nato je prihitel službovajoči kriminalni uradnik, ki je skupno s hišnim gospodarjem vdril v stanovanje.

Neki mož je stopil v poročni urad pol ure poprej, predno je bila poroka napovedana. Vsedel se je, potegnili iz žepa steklenico in pil: Moram si priboriti pektenskega poguma, kajti sedaj se poročim. To pa boste razumeli, kadar boste videli njo. Ko je

Glavni urednik:
RASTO PUSTOSLEMSEK.
Odgovorni urednik:
OTON CHRISTOF

Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«.